

NA OTOČKU DO FINSKA

V současné době není cestování kvůli covidu úplně na pořadu ne. Nicméně bych se s vámi rád podělil o zážitky ze zájezdu do města Pori v západním Finsku, který jsem absolvoval v době, kdy to ještě bylo možné. Exkurzi pořádala společnost P & L, spol. s r.o. pro své obchodní partnery a vybrané české farmáře, přičemž já jsem na akci zastupoval ASZ ČR. Hlavním cílem tohoto krátkého čtyřdenního zájezdu byla návštěva firmy Sampo Rosenlew, která se již více než sto let zabývá výrobou zemědělské techniky. V České republice a na Slovensku je výhradním obchodním zástupcem této firmy společnost P & L, spol. s r.o.

Jukka Rostedt nám ukázal, že od každého druhu zemědělské techniky má minimálně dva kusy, mlátičky Sampo měl dokonce tři.

V Praze na letišti nás přivítal produktový manažer Sampo Rosenlew Marek Psota, který má na starosti portfolio této značky a celou dobu zájezdu nám poskytoval prvotřídní servis. Společně s námi cestoval také David Pelánek, Čech pracující pro tuto společnost, a ten nám během cesty do města Pori podal základní informace o Finsku. Zájezdy většinou začínají tím, že řidič autobusu upozorní, že ty hnědé podšálky od kafe se vrací! Zde bylo první informací, že si v chladničce můžeme nabídnout finské pivo Karhu (což značí ve finštině medvěd, a ten je národ-

ním symbolem Finů) a až dopijeme, tak ať hlavně plechovky nemačkáme, že jsou zálohované a musí se vrátit nepoškozené!

Druhý den byla na programu detailní exkurze do továrny Sampo Rosenlew. Firma existuje od roku 1857 a od roku 1975 se specializuje na výrobu samojízdných mlátiček. Mlátičky od „Sampa“ jsou vyráběny tak, aby zvládly těžké finské podmínky typické vysokou sklizňovou vlhkostí. Také se na rozdíl od jiných firem specializuje spíše na výrobu nepříliš velkých strojů, které se hodí pro hospodaření na menších

Docela mě zaujalo, že ve výrobní hale jsme kromě typické barvy Sampo Rosenlew potkali i barvy jiných světoznámých firem, pro které Sampo některé typy strojů vyrábí v kooperaci.

a středních polích. Docela mě zaujalo, že ve výrobní hale jsme kromě typické barvy Sampo Rosenlew potkali i barvy jiných světoznámých firem, pro které Sampo některé typy strojů vyrábí pod jejich (konkurenčním) označením. Prošli jsme se výrobní linkou, viděli ukázkou obsluhy mlátičky, dozvěděli jsme se zajímavé informace o obsluze mlátiček nebo si mohli prohlédnout příklady staré techniky. Po celou dobu exkurze nám byli k dispozici zástupci firmy, kteří nám ochotně odpovídali na všechny všetečné dotazy. Návštěva Finska by nemohla být úplná bez sauny.

Krátce o Finsku

Finsko je stát v severní Evropě. Má rozlohu cca 338 tisíc km² (tj. asi pětkrát více než Česká republika). Od ústupu ledovců po poslední době ledové probíhá ve Finsku tzv. postglaciální vzestup, kdy pevnina stoupá do moře vzhůru a rozloha Finska se každý rok zvětšuje o 7 km². Celé Finsko obývá asi 5,5 milionů obyvatel, kteří bydlí hlavně na jihu v okolí hlavního města Helsínek. Kromě Finů zde žijí menšiny Rusů, Samů (národa obývajících sever Norska, Švédska, Finska a Ruska) a Švédů, švédština je spolu s finštinou úředním jazykem země. Finové jsou svébytný národ, který uhájil svoji nezávislost v tzv. zimní válce proti několikanásobně většímu Sovětskému svazu na přelomu let 1939 a 1940. Finové jsou obecně známí svou mlčenlivostí a klidem, zároveň je pro ně typická úcta k zákonům, naprostá důvěra k vládě a minimální tolerance korupce. Pro zemědělskou výrobu se ve Finsku může používat jenom necelých 7 % rozlohy země, na zbytku se nachází bažinatá tundra, severské lesy a pro tuto zemi typických tisíce jezer. Téměř polovinu zemědělské půdy zde tvoří trvalé travní porosty.

Kotelna na štěpku uprostřed farmy zajišťuje teplo pro dílnu, domovní část i pro dosoušení v síle. Sušička je naprostou nezbytností každé farmy, neboť se běžně sklízí obiloviny při vlhkosti vysoko nad 20 %.

Ani my jsme o tuto možnost nebyli ochuceni a využili jsme saunu přímo v areálu firmy. Na jednoho Fina prý dle statistiky připadá 1,5 sauny.

Třetí den zájezdu byl zlatým hřebem celé akce. Byla tím návštěva farmy sedláka Jukky Rostedta. Tento milý Fin se třemi zaměstnanci hospodáří asi na 550 hektarech zemědělské půdy v 380 půdních blocích převážně v lesnaté krajině a stará se o zhruba 100 hektarů lesa.

Jukka Rostedt začínal na konci 80. let s hospodařením na 22 ha vlastních a 25

ha pronajatých pozemků. V době naší návštěvy vlastnil farmář necelou polovinu výměry, zbytek si pronajímá (výše pachtovného u vysoce úrodné půdy je mezi 400 a 500 eur). Koupě hektaru půdy v dané oblasti vyjde asi na 12 000 eur a kvůli nákupu půdy si farmář vzal velkou půjčku. Během naší návštěvy si Jukka Rostedt postěžoval na velké množství papírování a docela malé dotace. Ve Finsku dostávají farmáři pouze 500 eur na hektar, investiční dotace jsou velmi omezené. Přitom 500 eur musí zaplatit finský farmář za tunu hnojiv nebo pachtovně jednoho hektaru.

Sampo Rosenlew je známý i výrobou lesní techniky. Na firemním „harvestordromu“ jsme měli možnost zhlédnout novinku Harvester HR86, kterou v tomto čase firma uvádí na trh.

Kontejnerová mobilní kotelna na štěpku může operativně změnit své působiště na farmě.

Pohled za farmu v půlce dubna - jaro je ještě daleko.

Na farmě Jukky Rostedta je využíván každý hektar zemědělské půdy. Ještě nedávno byla ve Finsku povinnost nechat část výměry půdy v odpočinkovém režimu. V době naší návštěvy platilo ve Fin-

Sklad minerálních hnojiv. „Ten je dobrý mít naskladněn před zimou, protože na jaře není čas ztrácet čas,“ informoval nás farmář.

Vleků není nikdy dost! Ve Finsku tento typ techniky nemá SPZ, tudíž ani STK. Většinu této techniky má hospodář „naklonovanou“ z vyřazených nákladáků. Některé mají i nápravy poháněné kardánem od traktoru, aby si pomohly v těžkých chvílích.

sku nařízení, že na 30 % výměry se nesmí provádět orba, ale může se zpracovávat pouze pomocí kypřiče. Farmář podle svých slov používá asi 400 kg minerálních hnojiv na jeden hektar a výnos jeho obilovin dosahuje v průměru 5 tun na hektar. Přímo po sezóně prodává Jukka Rostedt asi polovinu produkce. Zbytek skladuje a prodává v situaci, kdy je výkupní cena vyšší.

Během naší návštěvy jsme viděli, jak dovede být severské počasí náročné. Zatímco u nás bylo jaro v plném proudu, na polích Jukky Rostedta stále ležel sníh. S pomocí tlumočnicka nám pan Rostedt

Po návštěvě farmy nás naši hostitelé vzali do místních lesů na projížďku na čtyřkolkách spojenou s lesním občerstvením na ohni.

vysvětloval specifika finského hospodaření. Kvůli velmi krátké sezóně se mohou ve středním Finsku pěstovat pouze jařiny. Sníh definitivně odtává na přelomu dubna a května, v říjnu už opět sněží. Trojnásobné množství srážek než má ČR způsobuje obrovskou vzdušnou vlhkost. Díky dlouhým letním dnům jsou však výnosy docela kvalitní. Sezóna ve středním Finsku je tedy hodně krátká, ale o to intenzivnější. Jukka Rostedt nám ukazoval, že od každého typu zemědělské techniky má minimálně dva kusy (mlátičky Sampo měl dokonce tři). To proto, že v případě poruchy není čas stroj opravovat, ale práce se dělají druhým strojem připrave-

ným „pro jistotu“. Kromě rostlinné výroby se pan Rostedt zabývá i zpracováním dřeva ze svých lesů, především v podobě štěpky. Tu částečně prodává do nedaleké tepelné elektrárny (za metr krychlový dostává 20 eur). A hlavně jí vytápí celou farmu včetně dvou sušiček a dílny. Sušičky jsou nutnou součástí každé farmy, protože sklizeň často probíhá při vlhkosti nad 20 %.

Po návštěvě farmy nás naši hostitelé z firmy P & L spol s r.o. vzali do lesa na projížďku na čtyřkolkách.

Poslední den jsme se vrátili do Helsinek, zběžně si prohlédli hlavní pamětihodnosti tohoto největšího města Finska a odletěli zpět do České republiky.

Návštěvu považuji za velmi zdařilou. Měl jsem nejen možnost zhlédnout v praxi výrobu zajímavých strojů, ale především se něco dozvědět i o jiných způsobech hospodaření a hlavně jsem viděl kolem cest zdravé lesy!!!

A na závěr jeden finský vtip. Ptají se Fina: „Jaké to bylo u vás letos v létě?“ A on na to: „Já ani nevím, já byl oba dva dny úplně namol!“

25. 1. 2021

text a foto: Vladimír Tláškal,
ASZ Náchodská

Seznámení s farmou jsme měli ve třech jazycích. Jukka Rostedt hovořil finsky (uprostřed), do angličtiny překládal Kim Döfnäs, marketing manager Sampo Rosenlew, a do češtiny tlumočil David Pelánek (vlevo).